STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA PEDRA CRUZE VILLALÓNA
přednesené dne 14. července 2011 [1]

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nastoluje otázky výkladu ustanovení celního kodexu Evropské unie [2], které již měl Soudní dvůr příležitost vyložit [3] tím, že definoval dlužníky celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na celní území Unie. Věc v původním řízení však představuje dosud neřešenou situaci a její vyřešení může mít nikoliv zanedbatelné důsledky. Její zvláštnost tkví v tom, že účast na dotčeném protiprávním vstupu proběhla prostřednictvím internetu a že sporné porušení předpisů nastalo v rámci poštovního styku. Vyřešení sporu v původním řízení může mít, na základě této dvojí skutečnosti dopad na potenciálně vysoký počet osob z důvodu bezprecedentního rozvoje zásilkového prodeje prostřednictvím internetu [4] a násobného účinku internetu [5].

I – Právní rámec

2. Článek 202 celního kodexu stanoví:

„1. Celní dluh při dovozu zboží vzniká

a) protiprávním vstupem zboží podléhajícího dovoznímu clu na celní území Společenství

[…]

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000 (Úř. věst. L 311, s. 17, dále jen „celní kodex“).

3 — Viz zejména rozsudky ze dne 4. března 2004, Viluckas a Jonusas (C-238/02 a C-246/02, Recueil s. I-2141); ze dne 23. září 2004, Spedition Ulustrans (C-414/02, Sb. rozh. s. I-8633), a ze dne 3. března 2005, Papismedov a další (C-195/03, Sb. rozh. s. I-1667).

4 — Jak například uvedl Evropský hospodářský a sociální výbor ve svém stanovisku k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví celní kodex (Modernizovaný celní kodex) [K(2005) 608 v konečném znění] (Úř. věst. 2006, C 309, s. 22), „objem nákupů zboží uskutečněných přes internet nebo prostřednictvím zásilkového prodeje v třetích zemích exponenciálně narůstá“.

5 — Tato věc může mít z širšího hlediska dopad na rozvoj takových obchodních technik jako „drop shipment“, jenž umožňuje prodávat výrobek zakoupený od jiného dodavatele, který sám zajistí činnosti dodání, a tím se zbavit problémů mimo jiné s řízením skladových zásob, s logistikou a s poprodejním servisem.

Pro účely tohoto článku se protiprávním vstupem rozumí jakýkoliv vstup zboží v rozporu s články 38 až 41 a čl. 177 druhou odrážkou.

2. Celní dluh vzniká okamžikem protiprávního vstupu zboží.

3. Dlužníky jsou:

– osoba, která protiprávní vstup zboží uskutečnila,

– každá osoba, která se zúčastnila protiprávního vstupu zboží a byla nebo měla si být vědoma, že tento vstup je protiprávní,

– každá osoba, která dotyčné zboží získala nebo držela a která si byla nebo měla být vědoma v době získání nebo přijetí zboží, že vstoupilo protiprávně [6]“.

6 — Celní kodex byl v průběhu období, v němž nastaly skutkové okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, a sice v době od dubna 2004 do května 2006, pozměněn zejména nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2005 ze dne 13. dubna 2005, kterým se mění nařízení č. 2913/92 (Úř. věst. L 117, s. 13). Změny zanesené do celního kodexu tímto nařízením, a zejména změny týkající se jeho článku 40, nicméně nemají přímý dopad na vyřešení sporu v původním řízení.

II – Spor v původním řízení

3. Z předkládacího rozhodnutí, jakož i z písemných vyjádření předložených v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora, vyplývá, že O. Jestel, žalobce v původním řízení, v období od měsíce dubna roku 2004 do měsíce května roku 2006 vydražil na aukčním internetovém portálu Ebay, jehož prostřednictvím provozoval pod svým jménem [7] dva obchody, řadu výrobků původem z Číny.

4. Žalobce v původním řízení působil jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv na zboží, přičemž zprostředkovával služby, zejména lingvistického rázu, které poskytoval prostřednictvím svých obchodů na eBay. Čínský dodavatel zaručoval dodání zboží, určoval jeho cenu a zařizoval jeho odeslání do Unie, přičemž kupujícím v Německu bylo zboží dodáváno přímo prostřednictvím pošty.

7 — Úvodem lze upřesnit, že bez ohledu na okolnost, že žalobce ve věci v původním řízení vykonával své činnosti prostřednictvím internetu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000, o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. L 178, s. 1) se neuplatní. Ačkoliv činnost zprostředkovatele eBay spadá pod tuto směrnici, podle čl. 2 písm. h) bod ii) uvedené směrnice, nejedná se o případ „dodání zboží, pro které byla smlouva uzavřena elektronicky“, jak konstatoval Soudní dvůr (viz rozsudek ze dne 2. prosince 2010, Ker-Optika, C-108/09, Sb. rozh. s. I-12213, body 29 a 30).

5. Takto dodané zboží bylo dodáváno, aniž bylo předloženo k celnímu řízení, a v důsledku toho, aniž bylo uhrazeno dovozní clo, a to zjevně z důvodu nesprávných údajů poskytnutých čínským dodavatelem ohledně obsahu a hodnoty zasílaných balíků.

6. Jelikož měl Hauptzollamt Aachen za to, že žalobce v původním řízení se zúčastnil protiprávního vstupu zboží na celní území Unie ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, zaslal mu daňový výměr přibližně ve výši 10 000 eur za clo a 21 000 eur za daň z přidané hodnoty při dovozu.

7. Žalobce ve věci v původním řízení podal proti daňovému výměru odvolání, v němž namítal, že uzavírání kupních smluv prostřednictvím eBay a předávání jmen a adres kupujících čínskému dodavateli nemůže představovat účast na protiprávním vstupu zboží ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, jelikož se uskutečnilo ve značném časovém odstupu od přepravy zboží a vztahovalo se jen ke kauzálnímu právnímu úkonu.

8. Jelikož odvolání žalobce v původním řízení bylo zamítnuto, stejně jako žaloba podaná proti tomuto zamítnutí k Finanzgericht (Německo), podal tedy opravný prostředek „Revision" k Bundesfinanzhof.

III – Předběžné otázky

9. Jelikož se Bundesfinanzhof zabýval otázkou, zda účast žalobce v původním řízení při uzavírání kupních smluv na zboží prostřednictvím internetových obchodů na eBay mohla postačovat k tomu, aby byl považován za dlužníka celního dluhu ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, rozhodl se položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Vzniká celní dluh vyplývající z ‚účasti' na protiprávním vstupu zboží na celní území Evropské unie, ve smyslu čl. 220 odst. 3 druhé odrážky nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, k tíži osoby, která zprostředkovává uzavření kupních smluv týkajících se dotyčného zboží a na vstupu zboží se přímo nepodílí a přitom bere v úvahu, že by se prodávající mohl při

dodávkách zboží nebo jeho části dopustit podvodu v souvislosti se zaplacením dovozního cla?

2) Postačuje případně, že to pokládá za představitelné, nebo se stane dlužníkem pouze v tom případě, pokud s určitostí počítá s tím, že tato situace skutečně nastane?“

IV – Analýza

A – *Položené otázky*

13. Podstatou dvou otázek předkládajícího soudu je, zda skutečnosti, které jsou mu předloženy ve sporu v původním řízení, spadají pod působnost ustanovení čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

10. Předkládající soud upřesňuje, že ještě nebyla s konečnou platností vyřešena otázka, zda žalobce v původním řízení pokládal za možné, že dovozy budou realizovány v souladu s celními náležitostmi, zda měl v tomto ohledu pochybnosti nebo zda od počátku počítal s tím, že budou uvedené náležitosti porušeny.

14. Je třeba zdůraznit, že předkládající soud má za prokázané, že sporné zboží protiprávně vstoupilo na celní území Unie ve smyslu čl. 202 odst. 1 celního kodexu. Táže se na to, zda okolnosti, za nichž byl žalobce v původní věci zapojen do operací, které vedly ke spornému protiprávnímu vstupu, mohou umožnit nahlížet na něj na základě čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu jako na dlužníka celního dluhu, který vznikl z uvedeného vstupu.

11. Česká vláda a Evropská komise předložily písemná vyjádření.

12. Soudní dvůr rozhodl, že se jednání nebude konat, jelikož nebyla v tomto smyslu zúčastněnými, kteří předložili písemná vyjádření, předložena žádost ve lhůtách uvedených v čl. 104 odst. 4 jednacího řádu Soudního dvora.

15. Předkládající soud výslovně uvádí, že považuje za pochybné, že by na osobu, která zprostředkovává uzavření kupních smluv na zboží a na tomto vstupu se přímo nepodílí,

mohlo být nahlíženo tak, že se zúčastnila tohoto vstupu ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

16. Mimo jiné se táže, zda osoba v situaci O. Jestela může být kvalifikována jako dlužník ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, pokud mohla „vzít v úvahu“ („in Betracht ziehen“), že zboží nebo jeho část by mohlo být dodáno při dopuštění se podvodu v souvislosti s dovozním clem. Svou druhou otázkou se předkládající soud konkrétně táže, zda stačí, že uvedená osoba to mohla pokládat za „představitelné“ („für denkbar halten“) nebo zda je naopak třeba, aby uvedená osoba „s určitostí počítala“ („fest rechnen“) s tím, že tato možnost nastane.

B – *Struktura čl. 202 odst. 3 celního kodexu*

17. Článek 202 odst. 3 celního kodexu definuje tři kategorie osob, které mohou být prohlášeny za dlužníky celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na území Unie. Zaprvé osoby, které protiprávní vstup zboží uskutečnily, zadruhé osoby, které se zúčastnily protiprávního vstupu zboží a byly nebo měly si být vědomy, že tento vstup je protiprávní, a zatřetí osoby, které získaly nebo držely zboží, které vstoupilo protiprávně, a které si byly nebo měly být vědomy, že vstoupilo protiprávně.

18. Jak Soudní dvůr rozhodl, ze samotného znění čl. 202 odst. 3 celního kodexu vyplývá, že zákonodárce Unie měl v úmyslu komplexně upravit podmínky pro určování osob, které jsou dlužníky celního dluhu [8] a široce vymezit osoby, které mohou být považovány za dlužníky celního dluhu [9] v případě protiprávního vstupu zboží na celní území Unie.

19. Je nesporné, že žalobce v původním řízení není osobou, která skutečně uskutečnila [10] vstup sporného zboží na celní území Unie, a že tedy nemůže být považován za dlužníka celního dluhu na základě čl. 202 odst. 3 první odrážky celního kodexu [11].

8 — Výše uvedené rozsudky Spedition Ulustrans (bod 39), jakož i Papismedov a další (bod 38). Viz rovněž rozsudek ze dne 15. září 2005, United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals (C-140/04, Sb. rozh. s. I-8245, bod 30).

9 — Výše uvedený rozsudek Papismedov a další (bod 38).

10 — Jako by tomu bylo například v případě řidiče nákladního automobilu, který by opomněl předložit zboží, které převáží, k celnímu řízení u prvního celního úřadu, se kterým se setká po cestě při vstupu na území Unie, jako ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Viluckas a Jonusas.

11 — Výše uvedené rozsudky Viluckas a Jonusas (bod 29) a Spedition Ulustrans.

20. Je rovněž nesporné, že nezískal nebo nedržel sporné zboží a že ho nelze považovat za dlužníka celního dluhu na základě čl. 202 odst. 3 třetí odrážky celního kodexu.

21. Předkládající soud se tedy správně táže na použitelnost čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu na skutkové okolnosti dotčené ve věci v původním řízení.

C – *Kdo je dlužníkem ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu?*

22. Kvalifikace „dlužníka" ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu je podřízena podmínkám, které v zásadě spočívají na objektivním hodnocení znaků jednání, a sice účasti na vstupu sporného zboží, a subjektivním hodnocení znaků jednání, a sice vědomosti o protiprávnosti tohoto vstupu. Jak již měl Soudní dvůr příležitost syntetizujícím způsobem zdůraznit, dlužník, tj. fyzická nebo právnická osoba, se musel vědomě operací protiprávního vstupu zboží na celní území Unie zúčastnit [12], přičemž upřesnil, že posuzované subjektivní aspekty mohou tuto kvalifikaci v některých případech vyloučit [13].

23. Před tím, než podrobně přezkoumáme podmínky použití čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, je třeba připomenout, že předkládající soud vychází ze zásady, že zboží vstoupilo na území Unie protiprávně, a že tedy vstoupilo v rozporu s náležitostmi stanovenými v článcích 38 až 41 celního kodexu. V tomto ohledu však poskytuje pouze tu informaci, že k tomuto vstupu došlo v rámci poštovního styku. Poštovní styk je přitom předmětem zvláštních předpisů, z nichž některé jsou součástí mezinárodního práva a mohou mít vliv na řešení sporu v původním řízení. V důsledku toho je třeba provést rychlý přehled zásadních předpisů použitelných na poštovní styk před tím, než přistoupím k přezkumu dvou podmínek použití čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

1. Úvodní poznámky o zvláštnostech poštovního styku

24. Podle čl. 38 odst. 1 písm. a) celního kodexu osoba, která zboží dopravila na celní území Společenství, je povinna je dopravit

12 — Výše uvedený rozsudek Papismedov a další (bod 40).

13 — Výše uvedené rozsudky Spedition Ulustrans (body 27 a 28), jakož i Papismedov a další (bod 40).

bez zbytečného odkladu a případně po cestě určené celními orgány způsobem, který tyto orgány stanoví, k celnímu úřadu určenému celními orgány nebo na jiné místo určené nebo schválené těmito orgány. Článek 38 odst. 4 celního kodexu však stanoví výjimku z tohoto pravidla pro poštovní styk, za předpokladu, že tím nejsou ohroženy celní dohled a možnosti celní kontroly [14].

25. Soudní dvůr nebyl dosud nikdy požádán o výklad tohoto ustanovení celního kodexu, ani se z širšího hlediska nezabýval celními pravidly použitelnými na poštovní styk.

26. Články 237 a 238 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství [15], tvořící oddíl 4, nadepsaný „Poštovní styk“ hlavy VII, která shrnují ustanovení použitelná při běžném postupu při celním prohlášení, zakotvují specifická základní pravidla použitelná v unijním právu [16] na poštovní styk [17].

27. Nařízení Rady (EHS) č. 918/83 ze dne 28. března 1983 o systému Společenství pro osvobození od cla [18] kromě toho stanovilo osvobození od dovozního cla pro

14 — Viz rovněž článek 45 celního kodexu.

15 — Úř. věst. L 253, s. 1. Dále jen „nařízení k provedení celního kodexu“. Nařízení Rady (EHS) č. 4151/88 ze dne 21. prosince 1988 o ustanoveních použitelných na zboží, které vstoupilo na celní území Společenství (Úř. věst. L 367, s. 1) (*neoficiální překlad*), zrušené celním kodexem, již stanovilo zvláštní ustanovení pro poštovní styk (viz zejména pátý bod odůvodnění a čl. 3 odst. 4 a článek 10 tohoto nařízení).

16 — Zde je však třeba připomenout, že v souladu s článkem 8 rozhodnutí Rady 2000/597/ES, Euratom, ze dne 29. září 2000, o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. L 253, s. 42), použitelným v rozhodné době z hlediska skutečností v původním řízení, vlastní zdroje Evropských společenství uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) uvedeného rozhodnutí, mezi nimi i cla, „vybírají členské státy v souladu se svými právními a správními předpisy, které případně upraví tak, aby splňovaly požadavky právní úpravy Společenství.“

17 — Článek 237 odst. 1 A nařízení č. 2454/93 upřesňuje, že v poštovním styku „se má za to“, že bylo podáno celní prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu pro poštovní zásilky, zejména poštovní balíky, buď [dle hypotézy v písm. a)] v okamžiku vstupu na celní území Společenství, jestliže jsou zproštěny povinnosti předložení k celnímu řízení na základě prováděcích předpisů k čl. 38 odst. 4 celního kodexu, anebo [dle hypotézy v písm. b)] v okamžiku předložení k celnímu řízení, jestliže jsou dopravovány na základě celních prohlášení CN22 a/nebo CN23. Původně se jednalo o prohlášení C1 a/nebo C2/CP3. Ustanovení bylo změněno čl. 1 bodem 6 nařízení Komise (ES) č. 1602/2000, kterým se mění nařízení č. 2913/92 (Úř. věst. L 188, s. 1), k zohlednění skutečnosti, že byly nahrazeny tiskopisy celního prohlášení o obsahu poštovních zásilek, dopisů nebo balíků (viz v tomto ohledu devátý bod odůvodnění uvedeného nařízení).

18 — Úř. věst. L 105, s. 1 a oprava Úř. věst. 1986, L 271, s. 31. Toto nařízení bylo pozměněno Aktem o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na kterých je založena Evropská unie – Protokolu č. 3 o vysostných oblastech Spojeného království Velké Británie a Severního Irska na Kypru (Úř. věst. 2003, L 236, s. 940). Toto nařízení bylo poté zrušeno nařízením Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla (Úř. věst. L 324, s. 23).

zásilky nepatrné hodnoty, a sice nepřevyšující 22 eur [19], jakož i zásilky mezi soukromými osobami, konkrétně od soukromé osoby ze třetí země jiné soukromé osobě, která se nachází na celním území Unie, pokud se jednalo o dovozy naprosto postrádající obchodní povahu [20].

28. V předkládacím rozhodnutí však není zmínky o těchto specifických osvobozeních a dokonce ani o nařízení č. 918/83. Česká vláda ze skutkových okolností popsaných v předkládacím rozhodnutí ostatně dovozuje, že sporné zboží muselo být odesílatelem těchto balíků, tj. dodavatelem, označeno v dokumentaci, která byla k těmto balíkům připojena, a sice ve formulářích CN21 nebo CN22, jako zboží nepatrné hodnoty, které je osvobozeno od dovozního cla podle článku 27 výše uvedeného nařízení č. 918/83. Z předkládacího rozhodnutí lze rovněž dovodit, že sporné dovozy nemohou být v žádném případě vzhledem k k jejich četnosti osvobozeny z titulu výměny zásilek mezi soukromými osobami.

29. Předkládajícímu soudu nicméně přísluší učinit skutková zjištění, která mu umožní případně dospět k závěrům v tomto ohledu.

30. Je třeba zdůraznit, že poštovní zásilky jsou předmětem zvláštních pravidel, která jsou v zásadě určena nikoliv výše zmíněnými akty unijního sekundárního práva, ale úmluvou Světové poštovní unie, přijatou dne 10. července 1964 v rámci Organizace spojených národů [21] a Mezinárodní úmluvou o zjednodušení a sladění celních režimů [22], podepsanou v Kjótu dne 18. května 1973 [23], a zejména její přílohou F.4 týkající se celních náležitostí ohledně poštovního styku,

19 — Viz články 27 a 28 tohoto nařízení. Tato výjimka se týkala zboží odesílaného přímo ze třetí země s příjemcem nacházejícím se na území Unie, s výjimkou alkoholických výrobků, parfémů a toaletních vod, jakož i tabáku a tabákových výrobků.

20 — Viz články 29 až 31uvedeného nařízení.

21 — Tato úmluva, k níž se členské státy Unie připojily, zakotvuje obecný právní rámec, kterým se řídí mezinárodní poštovní činnosti.

22 — Rozhodnutí Rady 75/199/EHS ze dne 18. března 1975 o uzavření Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů a o přijetí její přílohy o celních skladech (Úř. věst. L 100, s. 1).

23 — Rozhodnutím Rady 2003/231/ES ze dne 17. března 2003 o přistoupení Evropského společenství k protokolu o změně Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů (Kjótská úmluva) (Úř. věst. L 86, s. 21) Unie přistoupila k protokolu o změně Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů přijatému Radou pro celní spolupráci ze dne 26. června 1999. Viz rovněž rozhodnutí Rady ze dne 26. dubna 2004, kterým se mění rozhodnutí 2003/231/ES o přistoupení Evropského společenství k protokolu o změně Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů (Kjótská úmluva) (Úř. věst. L 162, s. 113). Přistoupení se vztahuje na text uvedeného protokolu o změně, včetně dodatků I a II, s výjimkou dodatku III.

schválené rozhodnutím Rady 94/798/ES ze dne 8. prosince 1994 [24], jak byly provedeny do jednotlivých vnitrostátních právních řádů [25].

31. Z ustanovení Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů a zejména z její přílohy F.4 o celních náležitostech použitelných na poštovní styk vyplývá, že dodržování celních náležitostí v rámci mezinárodních poštovních zásilek spočívá zásadně na odesílateli, který musí poskytnout požadované dokumenty, a sice formulář celního prohlášení (původně formuláře C 2/CP 3 v příloze F.4, a nyní celní prohlášení CN 22 nebo CN 23 v celním kodexu Unie), vyžadované obchodní faktury nebo pro forma faktury a jakýkoliv další případně požadovaný dokument (například osvědčení původu, rostlinolékařské osvědčení, vývozní osvědčení).

2. Účast na vstupu zboží na celní území Unie

32. Jak uvedl předkládající soud, pojem „účast“ uvedený v čl. 202 odst. 3 druhé odrážce celního kodexu není uvedeným kodexem definován. Tento kodex kromě toho neobsahuje odkaz na právo členských států k určení smyslu a dosahu těchto ustanovení. Jedná se tedy o autonomní pojem unijního práva, jehož výklad přísluší Soudnímu dvoru. Soudní dvůr totiž opakovaně rozhodl, že jak z požadavků na jednotné použití unijního práva, tak ze zásady rovnosti vyplývá, že výrazy ustanovení unijního práva, které neobsahují žádný výslovný odkaz na právo členských států k určení smyslu a dosahu těchto výrazů, musí být v celé Unii obvykle vykládány autonomně a jednotně; přičemž výklad je třeba hledat s přihlédnutím k celkovým souvislostem ustanovení a cíli sledovanému dotčenou právní úpravou [26].

33. Úvodem je třeba zdůraznit, že cílem ustanovení čl. 202 odst. 3 celního kodexu není určit „osobu odpovědnou“ za protiprávní vstup zboží na území Unie, ale šířeji definovat dlužníky dluhu vzniklého tímto protiprávním vstupem v širším zájmu ochrany finančních zájmů Unie.

24 — Rozhodnutí, kterým se jménem Společenství přijímají přílohy E.7 a F.4 k Mezinárodní úmluvě o zjednodušení a sladění celních režimů (Úř. věst. L 331, s. 11). Je třeba poznamenat, že tato příloha byla nicméně schválena s obecnou výhradou a s výhradami týkajícími se norem 19 a 26 a doporučených praktik 23, 24 a 25.

25 — Viz v tomto smyslu má vyjádření v poznámce pod čarou 16.

26 — Viz zejména rozsudky ze dne 18. ledna 1984, Ekro, (327/82, Recueil s. 107, bod 11); ze dne 19. září 2000, Linster (C-287/98, Recueil s. I-6917, bod 43) a ze dne 27. února 2003, Adolf Truley (C-373/00, Recueil s. I-1931, bod 35).

34. Článek 202 odst. 3 celního kodexu je totiž třeba chápat s přihlédnutím k předcházejícím odstavcům a zejména k jeho odst. 1 písm. a), který definuje protiprávní vstup odkazem zejména na články 38 až 41 celního kodexu. Vstup zboží na území Unie se považuje podle čl. 202 odst. 1 poslední věty celního kodexu za protiprávní, když zboží nebylo předloženo k celnímu řízení v souladu s články 38 až 41 uvedeného celního kodexu.

35. Toto ustanovení tak potvrzuje ústřední roli celního prohlášení, a tudíž i deklaranta v celním kodexu. Jak měl Soudní dvůr příležitost konstatovat, postavení osoby povinné k zaplacení celního dluhu je výlučně spjato s formalitou celního prohlášení a vyplývá z právních účinků souvisejících s formalitou prohlášení [27]. Dlužníkem celního dluhu je běžně deklarant nebo případně osoba, na jejíž účet je prohlášení učiněno [28] nebo dále osoba, které připadá povinnost podat prohlášení [29]. Z této perspektivy je cílem článku 202 celního kodexu právě to, aby byl pojem dlužníka celního dluhu rozšířen [30] na osoby, které porušily ustanovení unijních celních předpisů týkající se celního prohlášení, čímž negativně potvrzuje ústřední roli tohoto prohlášení [31].

36. Po tomto upřesnění je třeba uvést, že ony tři odrážky čl. 202 odst. 3 celního kodexu stanoví pořadí, které je výrazem jistého vystupňování „zapojení“ osoby uznané za dlužníka z důvodu její účasti na protiprávním vstupu zboží. První odrážka tedy označuje jako hlavního dlužníka nebo dlužníka první kategorie osobu, která protiprávní vstup zboží uskutečnila, to znamená která měla běžně provést operace předložení zboží k celnímu řízení a splnit povinnosti deklaranta. Druhá a třetí odrážka se vztahují na osoby, které ač nejsou „odpovědné“ za operace předložení zboží

27 — Rozsudek ze dne 14. listopadu 2002, Ilumitrónica (C-251/00, Recueil s. I-10433, body 32, 33 a 65).

28 — Například zaměstnavatel osoby, která uskutečnila sporný protiprávní vstup při výkonu úkolů, které jsou jí svěřeny tímto zaměstnavatelem (viz výše uvedený rozsudek Spedition Ulustrans).

29 — Výše uvedený rozsudek Viluckas a Jonusas (body 23 a 24).

30 — Viz zejména rozsudek ze dne 2. dubna 2009, Elshani (C-459/07, Sb. rozh. s. I-2759, body 26 až 28).

31 — Společně s články 203 až 205, 210, 211, jakož i článkem 220 celního kodexu, které se vztahují na situace, které jsou charakterizovány porušením unijních celních předpisů dotčeným subjektem (viz rozsudek ze dne 31. března 2011, Aurubis Balgaria, C-546/09, Sb. rozh. s. I-2531, body 32 až 34).

k celnímu řízení podle ustanovení celního kodexu, jsou zapojeny buď před protiprávním vstupem zboží, nebo okamžitě po něm.

37. Článek 202 odst. 3 celního kodexu tímto umožňuje definovat několik kategorií dlužníků, a případně společných a nerozdílných dlužníků [32], celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží, určených v závislosti na jejich zapojení do sporné činnosti. V tomto ohledu je třeba trvat na skutečnosti, že celní kodex nezakládá přednost jedné kategorie dlužníků před jinou, takže se celní správa může bez rozdílu obrátit na dlužníka, kterého považuje za nejvhodnějšího k dosažení cíle sledovaného tímto ustanovením, a sice úhrady cla, která nebyla uskutečněna z důvodu nedodržení celních náležitostí.

38. Objektivní podmínka uložená v čl. 202 odst. 3 druhé odrážce celního kodexu je v tomto rámci formulována ve velmi širokém znění, které je zjevně určeno k tomu, aby obsáhlo všechny druhy situací. Nepožaduje se skutečná „účast“ na „protiprávním vstupu“ zboží na celní území, a tedy více méně přímé zapojení do spáchaného protiprávního jednání, ale pouze „účast“ na vstupu zboží jako takovém, a sice zapojení do souboru činností, které vedly k fyzické přítomnosti zboží na celním území Unie.

39. Jak generální advokát A. Tizzano zdůraznil ve svém stanovisku ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Spedition Ulustrans [33], „tato podmínka bude splněna vždy, když určitá osoba poskytne věcnou nebo morální podporu při vstupu zboží do Společenství“. Je třeba zdůraznit, že jelikož oblast potenciálně [34] pokrytá tímto ustanovením je obzvláště široká a může obsáhnout stejně tak přímé přispění k fyzickému vstupu zboží na celní území Unie, to znamená aktivní spoluúčast na podvodném překročení vnějších hranic Unie [35], jako i takové nepřímé přispění, jako je například finanční účast na dovozních operacích vedoucích k protiprávnímu vstupu nebo i, jako ve věci v původním řízení, pouhé

32 — Jako tomu bylo ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Spedition Ulustrans.

33 — Bod 40 uvedeného stanoviska.

34 — To znamená s tou výhradou, že bude splněna druhá subjektivní podmínka.

35 — Stejně tak pokud jde o odpovědnost sdílenou řidičem nákladního automobilu, v němž zboží překročilo vnější hranice Unie v rozporu s celními náležitostmi, a jeho zaměstnavatelem, jako ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Spedition Ulustrans.

zprostředkování uzavření kupní smlouvy týkající se zboží, které později protiprávně vstoupilo na celní území Unie.

40. Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, vstup zboží na celní území Unie zajisté nastal v rámci poštovního styku a žalobce ve věci v původním řízení nebyl ani odesílatelem ani příjemcem poštovních zásilek představujících tento vstup. Tyto okolnosti mi přesto neumožňují učinit závěr, že se žalobce ve věci v původním řízení „nezúčastnil" sporného vstupu, jelikož základem vzniklého celního dluhu ze zboží, které nebylo předloženo k celnímu řízení nebo bylo předloženo k celnímu řízení pod nesprávným označením [36], je článek 202 celního kodexu.

41. Zvláštnost poštovního styku naproti tomu musí být rozhodně zohledněna v rámci přezkumu subjektivní podmínky vyžadované druhou a třetí odrážkou čl. 202 odst. 3 celního kodexu, kterou přezkoumám níže a jejíž úlohou je relativizovat přísnost objektivní podmínky použité na osoby, na které se běžně nevztahují povinnosti, kterými je zatížen deklarant.

36 — Výše uvedený rozsudek Papismedov a další (bod 36).

42. Lze tedy dojít k závěru, že osoba, která působila jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv týkajících se zboží, které vstoupilo na území Unie, se „zúčastnila" tohoto vstupu ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

3. „Byla nebo si měla být vědoma v době získání nebo přijetí zboží, že vstoupilo protiprávně"

43. Osoba, která se „zúčastnila" protiprávního vstupu zboží na území Unie ve smyslu, který byl právě vysvětlen, však může být podle čl. 202 odst. 3 druhou odrážkou celního kodexu kvalifikována jako dlužník celního dluhu pouze za podmínky, že se prokáže, že si byla vědoma nebo si případně měla být (rozumně) vědoma, že tento vstup byl protiprávní. Předkládající soud v tomto ohledu upřesňuje, že toto zjištění ještě neučinil.

44. Jak Soudní dvůr mnohokrát zdůraznil, v rámci řízení upraveného článkem 267 SFEU, jenž je založen na jasném rozdělení pravomocí mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, spadá veškeré posouzení skutkových okolností věci do pravomoci vnitrostátního

soudu [37]. Soudnímu dvoru tedy nepřísluší, aby sám posoudil, zda byla subjektivní podmínka v projednávané věci splněna, zda si byl žalobce ve věci v původním řízení vědom nebo si „měl být vědom“, že sporné zboží vstoupilo protiprávně. Soudní dvůr mu však může za účelem poskytnutí užitečné odpovědi v duchu spolupráce s vnitrostátními soudy poskytnout všechny údaje, o nichž má za to, že jsou nezbytné [38]. Přísluší mu tedy poskytnout předkládajícímu soudu údaje, které mu umožní učinit toto zjištění, informovat ho o metodě, kterou má postupovat, i o kritériích, která má použít.

45. Hlavní problém, který vyvolává druhá odrážka čl. 202 odst. 3 celního kodexu, stejně jako třetí odrážka, je nepopiratelně určit, co se rozumí výrazem „‚měl si být vědom‘, [39] že zboží vstoupilo protiprávn ě“ [40].

46. Druhou ze svých dvou otázek nám předkládající soud předkládá alternativu, tj. dvě možné odpovědi. Na jedné straně je podle něj možné mít za to, že osoba, která se zúčastnila dotčeného protiprávního vstupu zboží, je dlužníkem celního dluhu, pokud byla v situaci, že dokázala pochopit nebo si představit, že může tato protiprávní situace nastat. Na druhé straně by bylo možné mít za to, že je dlužníkem pouze za podmínky, kdy si byla prakticky jistá, že toto může nastat.

37 — Viz zejména rozsudky ze dne 16. března 1978, Oehlschläger (104/77, Recueil s. 791, bod 4); ze dne 15. listopadu 1979, Denkavit Futtermittel (36/79, Recueil s. 3439, bod 12) a ze dne 10. února 2011, Haribo Lakritzen Hans Riegel a Österreichische Salinen (C-436/08 a C-437/08, Sb. rozh. s. I-305, bod 41).

38 — Viz zejména rozsudky ze dne 1. července 2008, MOTOE (C-49/07, Sb. rozh. s. I-4863, bod 30); ze dne 4. června 2009, Mickelsson a Roos (C-142/05, Sb. rozh. s. I-4273, bod 41); ze dne 15. dubna 2010, Sandström (C-433/05, Sb. rozh. s. I-2885, bod 35) a ze dne 22. prosince 2010, Lecson Elektromobile (C-12/10, Sb. rozh. s. I-14173, bod 15).

39 — V angličtině ‚reasonably have been aware‘, v němčině ‚vernünftigerweise hätten wissen müssen‘ a ve španělštině ‚debiendo saber razonablemente‘.

40 — Je třeba podotknout, že celní kodex obsahuje další ustanovení vypůjčující si podobné nebo totožné formulace. Článek 8 odst. 1 první odrážka se týká zrušení rozhodnutí ve prospěch zúčastněné osoby přijatého na základě nesprávných nebo neúplných skutečností. Článek 201 odst. 3 druhý pododstavec se týká celních prohlášení na základě nepravdivých údajů. Článek 203 odst. 3 druhá a třetí odrážka se týká odnětí zboží celnímu dohledu. Článek 205 odst. 3 se týká spotřeby zboží podléhajícího dovoznímu clu ve svobodném pásmu nebo svobodném skladu. Článek 210 odst. 3 druhá odrážka se týká vývozu zboží podléhajícího vývoznímu clu z celního území Unie bez celního prohlášení. Soudní dvůr sám použil totožnou formulaci ve svých rozsudcích (rozsudek ze dne 17. března 2011, Komise v. Portugalsko, C-23/10). Použití podobných formulací je rovněž silně rozšířeno v aktech ukládajících sankce třetím státům nebo jistým osobám či entitám (‚smart sanctions‘), fyzická nebo právnická osoba nemohou být považovány za odpovědné za porušení zákazu, jestliže ‚neměly rozumný důvod předpokládat‘, že jejich jednání bude mít tyto následky [viz například čl. 10 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 442/2011 ze dne 9. května 2011 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L 121, s. 1)].

47. Nejsem vůbec přesvědčen o tom, že zákonodárce Unie zamýšlel umožnit, aby osoba, která se „zúčastnila" protiprávního vstupu zboží na území Unie, ve velmi širokém smyslu „účasti", jak jsem uvedl výše, mohla být kvalifikována jako „dlužník celního dluhu" ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu, pokud nebyla v situaci, kdy mohla vyloučit, že tato protiprávní situace může nastat, tj. abychom převzali formulaci předkládajícího soud, pokud ji považuje za „představitelnou" („denkbar"). Nicméně nejsem si jist ani tím, že kvalifikace „dlužníka celního dluhu" ve smyslu tohoto ustanovení vyžaduje úroveň jistoty, kterou navozuje myšlenka, že dotčená osoba musí „s určitostí počítat" (fest rechnen) s tím, že tato protiprávní situace nastane.

48. Přikláním se tedy k názoru, že je třeba se oprostit od alternativy nabídnuté předkládajícím soudem a snažit se o samostatný výklad výrazu použitého v ustanoveních čl. 202 odst. 3 druhé a třetí odrážce celního kodexu [41].

49. Příslovce „rozumně" (*v českém překladu se neuvádí, pozn. překladatele*) odkazuje na postavení běžně obezřetného hospodářského subjektu [42] a označuje to, co by za běžných okolností měl vědět každý. Tato subjektivní podmínka vyžaduje v konečném důsledku konkrétní posouzení informací, které dotčená osoba měla k dispozici nebo mohla mít k dispozici za běžných okolností, které je určeno k ohodnocení pravděpodobnosti, že se dopustila podvodu proti celním pravidlům se znalostí věci.

50. Subjektivní podmínka stanovená v čl. 202 odst. 3 druhé odrážce celního kodexu následně ukládá celní správě pod kontrolou příslušných soudů povinnost prokázat, že osoba, která se zúčastnila protiprávního vstupu sporného zboží, měla k dispozici, měla mít k dispozici nebo mohla mít k dispozici informace umožňující identifikovat tuto protiprávní situaci, předvídat ji a případně zabránit tomu, aby nenastala.

41 — Viz v tomto ohledu mé poznámky uvedené v bodě 32 tohoto stanoviska.

42 — Pojem běžně obezřetného hospodářského subjektu samozřejmě připomíná pojem průměrného spotřebitele nebo uživatele internetu, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného, podle něhož se mimo jiné posuzuje rozlišovací způsobilost ochranné známky (rozsudky ze dne 18. června 2002, Philips, C-299/99, Recueil s. I-5475 a ze dne 15. září 2005, Bioxid v. OHIM, C-37/03 P, Sb. rozh. s. I-7975). „Průměrný běžně informovaný a přiměřeně pozorný a obezřetný spotřebitel" se rovněž používá v jiném kontextu než v právu ochranných známek (viz rozsudek ze dne 16. července 1998, Gut Springenheide a Tusky, C-210/96, Recueil s. I-4657). V oblasti ochrany spotřebitelů viz také rozsudek ze dne 4. října 2007, Schutzverband der Spirituosen-Industrie, (C-457/05, Sb. rozh. s. I-8075), jakož i v oblasti klamavé reklamy rozsudek ze dne 8. dubna 2003, Pippig Augenoptik (C-44/01, Recueil s. I-3095).

51. V rámci tohoto posouzení mohou příslušné vnitrostátní orgány a soudy zohlednit celou řadu skutečností. Lze citovat, pouze informativně a nikoliv vyčerpávajícím způsobem, stav dotčené osoby (pouze soukromá osoba, profesionál nebo poloprofesionál), jakož i postavení, v němž se zúčastnila sporné operace, povahu činností považovaných za „účast“ na protiprávním vstupu, jakož i stádium dovozní operace, v jehož průběhu k těmto činnostem došlo (financování dovozních operací, organizace způsobů dopravy zboží, uzavírání kupních smluv), smluvní povinnosti, které jsou jí případně uloženy nebo dále jednodušeji informace, se kterými se má seznámit nebo které jsou k dispozici a snadno dostupné.

52. Příslušné vnitrostátní orgány a soudy je mohou posoudit při zvážení různých relevantních skutečností, které mají k dispozici, které mohou prokázat, že dotčená osoba s dostatečnou pravděpodobností jednala se znalostí věci. Ačkoliv jim v tomto ohledu musí být přiznán určitý prostor pro uvážení, přísluší jim však vést toto posouzení při dodržení zásad upravujících shromažďování důkazů v obdobných situacích v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity [43].

53. Po tomto upřesnění si dovoluji konkrétně nastínit skutečnosti, které mohou být zohledněny v rámci situace dotčené v původním řízení, za účelem podání užitečné a vyčerpávající odpovědi předkládajícímu soudu na jeho otázky.

54. Jak vyplývá z upřesnění poskytnutých předkládajícím soudem, k účasti žalobce ve věci v původním řízení na protiprávním vstupu sporného zboží docházelo prostřednictvím jeho obchodů na eBay.

55. Komise v tomto ohledu podotýká, že žalobce ve věci v původním řízení nemůže popřít, že prostřednictvím svých obchodů na eBay provozoval s určitou pravidelností a s cílem dosažení zisku prodej zboží přes internet tím, že organizoval a usnadňoval uzavírání kupních smluv týkajících se dodání zboží z Číny do Unie, a dále, že nemohl nevědět, že dodávky této povahy vedly ke vzniku povinnosti hradit dovozní clo. V tomto bodě odkazuje na informační list k objednávání zboží přes internet (elektronický obchod)

43 — V tomto ohledu viz zejména rozsudky ze dne 10. dubna 2003, Steffensen (C-276/01, Recueil s. I-3735, bod 80); ze dne 7. září 2006, Laboratoires Boiron (C-526/04, Sb. rozh. s. I-7529); ze dne 24. dubna 2008, Arcor (C-55/06, Sb. rozh. s. I-2931, bod 192); a ze dne 28. ledna 2010, Direct Parcel Distribution Belgium (C-264/08, Sb. rozh. s. I-731, body 32 až 36 a 42 až 47).

vypracovaný německou celní správou. Komise z něj odvodila, že bylo správné očekávat, že upozorní dodavatele a své zákazníky na existenci platných právních předpisů a bude trvat na jejich dodržování, když bude mít pochybnosti týkající se řádnosti vstupu sporného zboží na území Unie.

56. Komise tímto poukazuje na dvě skutečnosti, a sice na jedné straně na povahu činností žalobce ve věci v původním řízení, tj. v projednávané věci na takřka profesionální charakter, pokud jde o trvání a objem jeho činnosti na internetu, a na druhé straně na veřejnost relevantních informací týkajících se celních pravidel použitelných na tyto činnosti, které vyžadují následující připomínky.

57. První skutečnost, a to je třeba zdůraznit, se týká spíše povahy činností žalobce ve věci v původním řízení nebo způsobu, jakým vykonává uvedené činnosti, než jeho „statusu". Nejde o to určit, zda tento žalobce musí být považován za profesionála, poloprofesionála nebo pouhého amatéra, neboť takovéto rozlišení není v celním kodexu nijak podloženo. Ač profesionální výkon činnosti fyzickou osobou s sebou nese to, že se očekává, že zná veškerá pravidla, která se použijí na uvedenou činnost [44], amatérský výkon činnosti fyzickou osobou by přesto neměl pouze na základě této skutečnosti znamenat, že nemusí dodržovat použitelná celní pravidla, ani ji zprošťovat veškeré odpovědnosti za jejich případné porušení.

58. Naproti tomu kontinuita dotčené činnosti, stejně jako objem dotčeného zboží, počet a četnost vyřízených poštovních zásilek, jakož i okolnost, že tyto zásilky byly vyřizovány jedním a týmž dodavatelem, a velmi nízký počet dodavatelů jsou jistě skutečnostmi, které je třeba v rámci tohoto hodnocení zohlednit. Stejně tak okolnost, že dotčená osoba pozměnila způsob, kterým vykonávala svou činnost, právě proto, aby se vyhnula vyřizování celních náležitostí, je z tohoto pohledu povahy, která má rozhodující význam.

59. Druhá skutečnost, a sice veřejnost relevantních informací, představuje jistě zásadní skutečnost, kterou je třeba zohlednit při posuzování toho, zda na osobu lze rozumně nahlížet tak, že se dopustila podvodu proti celním pravidlům se znalostí věci. Předkládající

44 — Profesionální charakter prováděné činnosti může naproti tomu být zohledněn při posouzení informací, které měla dotčená osoba k dispozici.

soud může v tomto ohledu zajisté zohlednit informace určené pro „širokou veřejnost“, které jsou snadno identifikovatelné a lehce dostupné, jako informační list k objednávání zboží přes internet zmíněný Komisí. Musí se určitě rovněž mít možnost opřít o informace, se kterými se žalobce ve věci v původním řízení byl povinen smluvně seznámit, a sice uživatelské podmínky [45] a zvláštní pravidla eBay.

60. Do této kategorie „povinných“ informací patří zejména „řád pro prodávající [46]“, který si všichni členové eBay musí přečíst a pochopit a který směřuje zejména k uplatnění „místních zákonů a právních předpisů“. Prodávající jsou takto smluvně zavázáni k tomu, aby znali a dodržovali pravidla pro prodej na mezinárodní úrovni [47], které upřesňují nutnost, aby prodávající a kupující dodržovali různé použitelné právní předpisy. Mezi informacemi takto poskytnutými na internetu ze strany eBay v oddílu „Nápověda“ pod rubrikami nazvanými „Platba a dodání“, „Balení a zaslání zboží“, „Dodání do zahraničí“ se na této internetové stránce nachází zejména dokument nazvaný „Dokumenty a celní náležitosti [48]“, který stručně shrnuje celní povinnosti prodávajících.

61. Jak jsem uvedl výše, je však věcí předkládajícího soudu, aby určil, zda s přihlédnutím k povaze činností žalobce ve věci v původním řízení, k informacím, se kterými se musel obeznámit a ke skutkovému a právnímu rámci, v němž se činnosti odehrávaly, zejména pak ke skutečnosti, že vstup sporného zboží nastal v rámci poštovního styku, může být žalobce považován za „dlužníka celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na celní území Unie“ ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

45 — http://pages.ebay.fr/help/policies/user-agreement.html.

46 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-rules-overview.html.

47 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-international.html.

48 — http://pages.ebay.fr/help/pay/customs.html.

V – Závěry

62. Navrhuji proto Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky Bundesfinanzhof odpověděl takto:

„Článek 202 odst. 3 druhá odrážka nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000, musí být vykládán v tom smyslu, že celní dluh vyplývající z účasti na protiprávním vstupu zboží na celní území Evropské unie vzniká k tíži osoby, která se tohoto vstupu zúčastnila jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv týkajících se uvedeného zboží, aniž se na něm přímo podílela, jestliže se prokáže, že s přihlédnutím k informacím, které měla nebo mohla mít za běžných okolností k dispozici, s dostatečnou pravděpodobností jednala se znalostí věci.

Za tímto účelem náleží příslušným vnitrostátním orgánům a soudům posoudit a poměřit mezi sebou různé relevantní skutečnosti, které mají k dispozici, při dodržení zásad upravujících shromažďování důkazů v obdobných situacích v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity.“